

בבית הנקר

עץ, בריקים ובטון

ריאיון עם אדריכל

מאת: שירה רייז משולם
אדריכל: מגנוס סטרום
צילום: Luke Hayes

לסיים את בניית "בית הנקר" תוך אחד-עשר חודשים בלבד ובתקציב נמוך. מאז שאני זוכר את עצמי אהבתי אדריכלות, מספר סטורם "ההורים שלי התעניינו מאוד באדריכלות והם הרבו לשוחח על הנושא. אני נדבקתי מהם באהבה לתחום. מכיוון שגרנו בשוודיה שאימצה אז בחום רב את העיצוב המודרני הפונקציונלי, אפשר לומר שגדלתי מוקף בבנייני מגורים, במבנים ובבריכות שחייה ציבוריות, שהמאפיין העיקרי שלהם מלבד המודרניזם הוא החיבור העז בין החוץ לפנים."

אף על פי שהאדריכל הסקנדינבי מגנוס סטרום (Magnus Ström), חי את מרבית חייו הבוגרים בבריטניה, אפשר לראות כיצד האדריכלות הסקנדינבית המשיכה להשפיע על השפה האדריכלית שלו, ועל בחירת החומרים שבאה לידי ביטוי בעיקר בהרבה בריקים בתוך הבית ובחיפוי קורות עץ מחוצה לו. בריאיון הטלפוני שערכת עמו, סיפר סטרום על שיטת התכנון הקבועה של המשרד, המורכבת מארבעה יסודות: "מבנה, פרטים, חומר וסדר". סטרום גם מסביר כיצד הצלחת

בית המגורים שנקרא בשם "בית הנקר" מוקף במרחבים ירוקים של שדות וחורש

▲ משרד האדריכלים החליט שבית הנקר יהיה עשוי כולו מקורות עץ

בית הנקר

במזרח אנגליה הוחלף בונגלו מראשית 1930, בבית מגורים בין שתי קומות. בית המגורים שנקרא בשם "בית הנקר" מוקף במרחבים ירוקים של שדות וחורש. הלקוחות - זוג שחי את עולם העיצוב - ביקשו מסטורם לתכנן להם בית נופש לסופי שבוע. מה השפיע על הקונספט העיצובי שלכם בתכנון בית הנקר?

"אנחנו מאמינים שאנחנו לא רק בונים דברים, אלא משתמשים בשפה אדריכלית שמשפיעה על הסביבה כולה. בכל פרויקט שאנחנו מעורבים בו, יש לנו קונספט ברור מאוד שנשען על ארבעה יסודות: מבנה, פרטים חומר וסדר. ה"מבנה" הוא הכי מובן מאליו, בסך הכול הבית צריך להיות בעל יסודות יציבים כדי שהוא יעמוד למשך שנים רבות. בבית הנקר החלטנו שהמבנה כולו יהיה עשוי מקורות עץ משום שהוא נמצא בתוך חורש טבעי. הפרטים צריכים לבטא את אופיו של המבנה בשפה אדריכלית. למשל, החלונות משמשים כפתחים בין הקומות וגם יוצרים מערכת יחסים חזקה בין הפנים לחוץ. אנחנו מטפלים באלמנטים האלו, והנוסחה כבר מסתדרת מעצמה."

כדי להוריד עלויות למונימום ולסיים את הבנייה במהירות, בנה משרד האדריכלים את בית העץ על משטח בטון. אילוצי הפרוגרמה הכתיבו ששטח הרצפה של הבית הקיים יהיה גדול רק ב-30% מהבונגלו שהיה קיים בעבר. בהתאם לאקלים באזור, הולבש על המבנה בידוד שיוצר מעטפת תרמית יעילה. הבנייה של המבנה כולו הסתיימה תוך אחד-עשר חודשים בלבד.

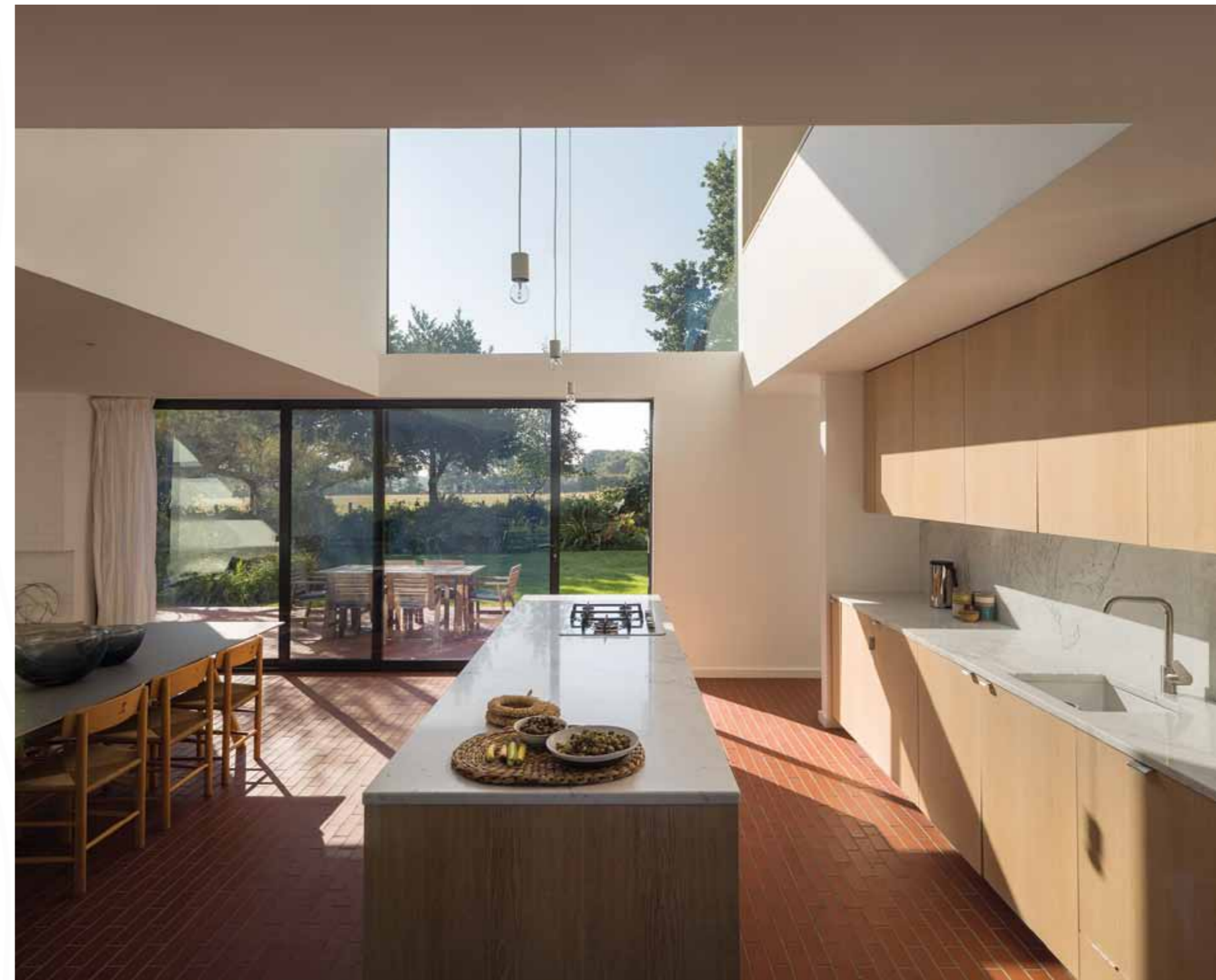

"כשהייתי צעיר נדבקתי בחיידק הספנות, וביליתי יותר זמן בהפלגות מאשר בהשקעה בלימודים. כאשר סיימתי את לימודי לא היו לי ציונים מספיק טובים כדי להתקבל ללימודי אדריכלות בשוודיה. במשך כמה שנים טיילתי מסביב לעולם ועבדתי בעבודות שונות. יום אחד הבנתי שהגיע הזמן ללמוד אדריכלות. ידעתי שבאנגליה יהיה לי קל יותר להתקבל ללימודי אדריכלות ואכן התקבלתי לכמה בתי ספר באנגליה ורק נשאר לי לבחור..."

עם כל האהבה לאדריכלות הסקנדינבית, בסופו של דבר מצאת את עצמך באנגליה, כיצד זה קרה?

"הספנות הרגילה אותי לחיות רחוק מהבית, כך שהמעבר עצמו לא היה קשה. במשך כל תקופת לימודי חשבתי שאחזור לשוודיה, אך בסופו של דבר נשארתי באנגליה. עברתי לאנגליה בגיל 22 והיום אני בן 44, כך שהיום אני מרגיש בבית גם באנגליה וגם בשוודיה."

היה לך קשה לעזוב את שוודיה?

▲ החלונות משמשים גם כפתחים בין הקומות וגם יוצרים מערכת יחסים חזקה בין הפנים לחוץ

"היום למזלנו, מרבית הלקוחות שמייעים אלינו כבר ראו עבודות קודמות שלנו. הלקוחות יודעים, פחות או יותר, מה אנחנו עומדים להציע להם. בפרויקט "בית הנקר" היה ללקוחות קונספט מסודר מאוד - הם ידעו שהם אוהבים בתים כמו בשוודיה - הלקוחות אהבו מאוד את הבריקים הלבנים שקיימים בשפע באדריכלות הסקנדינבית. בנוסף לכך הם ביקשו את החיבור לטבע משום שכפי שבוודאי שמת לב, האזור מסביב לבית הוא מקסים. החלטנו שגם הקירות וגם הרצפה יהיו עשויים מלבנים. רצינו להכניס חיים לאדריכלות, וחומרים הם דרך מצוינת לעשות זאת. אדריכלות מינימלית היא לפעמים בוטה מדי, והשילוב בין אבן, בטון ועץ מעניק חיים למבנה."

האם בפרויקט "בית הנקר" היו ללקוחות בקשות מיוחדות?

▲ הלקוחות אהבו מאוד את הבריקים הלבנים שקיימים בשפע באדריכלות הסקנדינבית.

"מעולם לא טענו שאנחנו "אקו-אדריכלים" משום שמבחינתנו כל האדריכלים צריכים לדאוג לסביבה ולבנות בניינים ידידותיים, בישראל, למשל, אתם מבזבזים הרבה כסף על קירור הבתים, ואילו באנגליה אנחנו דואגים בעיקר לחימום המבנה, לכן בכל פרויקט אנחנו מבודדים היטב את המבנים וגם משתמשים באמצעי חימום שגוזלים פחות אנרגיה כגון חימום רצפתי, אלו שינויים שעוזרים מאוד לסביבה. אנחנו משתדלים גם לשנות תפיסות עולם בנוגע לאנרגיה - אצלנו עדיין נהוג לחמם את הקפה באמצעות פרקולטורים שדולקים כל הזמן, אבל אפשר בהחלט להשתמש בתרמוס כדי לשמור על חומו של הקפה - זהו שינוי מחשבתי קטן אבל משמעותי מאוד."

האם בכל פרויקט אתם משתדלים לבחור בחומרים ידידותיים לסביבה?

"אנחנו אוהבים לנסות דברים שונים, למשל לאחרונה סיימנו לבנות בית מכטון ומאכן. הבטון מאפשר יצירת מבנים חזקים יותר בהשוואה לעץ, אבל גם כאשר אנחנו בודקים פתרונות וחומרים חדשים, אנחנו משתדלים לשמור על פילוסופיה ברורה של מבנה, פרטים חומר וסדר."

האם המשרד עובד תמיד עם אותם חומרים או שאתם מעדיפים להתנסות בחומרים חדשים?

▲ כדי להוריד עלויות למינימום ולסיים את הבנייה במהירות, משרד האדריכלים בנה את בית העץ על משטח בטון

▲ בניית "בית הנקר" הסתיימה תוך 11 חודשים בלבד

חומת הבריקים הלבנה שמחוץ למבנה משמשת חיץ בין שתי גינות שונות - האחת ירוקה כולה והשנייה חיוורת מאוד לעומתה. כששאלתי את סטורם על החומה יוצאת הדופן, הוא השיב: "מפני שהתקציב לבניית הבית היה מוגבל מאוד, החלטתי להשתמש בלבנים שאפשר גם לצבוע". סטורם לקח את הבחירה בלבנים צעד אחד קדימה - ובבית הנקר אפשר לראות לבנים מכל חלל בבית. מהמטבח אפשר לראות את האח בסלון שעשויה כמובן מלבנים ומהקומה העליונה אפשר להשקיף לעבר חומת הכניסה הנמוכה שמגדירה את גבולות הגינה.

לטענת סטורם, מפני שבבריטניה כמות הבתים הישנים רבה מאוד, בתים שעשויים מעץ הם חזון נפרץ. בית בסגנון עיצוב ספרדי ואפילו בית מודרני אינם יכולים להשתלב בנוף המקומי, לכן אנחנו משתמשים בחומרים מסורתיים בדרך מודרנית.

"אני חושב שאני הכי אוהב את הלקוחות. הם היו נהדרים. הם אוהבים לגור בבית הזה, ואף על פי שבהתחלה הבית הוגדר כבית לסופי שבוע, היום בני הזוג נמצאים שם כארבע עד חמש פעמים בשבוע.

לסיום הריאיון שאלתי את סטורם מה האלמנט האהוב עליו ביותר בפרויקט.

אני גם מרוצה מאוד מהקונספט הנקי. יש לנו קובייה אחת שמשקפת את כל הפילוסופיה שלנו. אף על פי שהבית הוא פשוט מאוד הוא עדיין מושך תשומת לב. הלבנים גרמו לכך שהבית לא יהיה סתם קופסה, אלא יבלוט בסביבה שלו בה במידה שהוא משתלב בה."